

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Václava Trajera a soudců Mgr. Ladislava Vaško a JUDr. Martiny Vernerové ve věci

žalobce: **Ústecké šrouby, z. s.**, IČO: 04316509,
sídlem Velká Hradební 322/53, 400 01 Ústí nad Labem,
zastoupený advokátem JUDr. Jaromírem Kyzourem,
sídlem Lublaňská 398/18, 120 00 Praha 2,

proti
žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor územního plánování
a stavebního řádu**,
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 7. 2017, č. j. 344/UPS/2017-6,
JID: 125372/2017/KUUK/Mou,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru územního plánování a stavebního řádu, ze dne 31. 7. 2017, č. j. 344/UPS/2017-6, JID: 125372/2017/KUUK/Mou, **se pro vadu řízení zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 17 401 Kč do třiceti dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 7. 2017, č. j. 344/UPS/2017-6, JID: 125372/2017/KUUK/Mou, kterým bylo zamítnuto jako nepřípustné jeho odvolání proti rozhodnutí Magistrátu města Ústí nad Labem, stavebního odboru (dále jen „stavební úřad“) ze dne 12. 9. 2016, č. j. MM/SO/S/65594/2016/Eva, kterým bylo rozhodnuto o umístění stavby „*Stavební úpravy bytového domu v ul. „X“, „X“, na pozemcích p. č. „X“, p. č. „X“ v k. ú. „X“, vydáno stavební povolení na tuto stavbu a stanoveny podmínky pro umístění a provedení stavby.*

Žaloba

2. Žalobce uvedl, že se v rámci podání odvolání proti stavbě vil u Habrovického rybníka, kde byl nucen podávat odvolání „naslepo“, odvolal i proti územnímu a stavebnímu rozhodnutí pro „*Stavební úpravy bytového domu v ul. „X“*“. Podle žalovaného nemohly být v projednávaném stavebním řízení dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny. Vyšel přitom ze stanoviska odboru životního prostředí Magistrátu města Ústí nad Labem (dále jen „odbor životního prostředí“) ze dne 20. 7. 2016, č. j. MM/OŽP/OOS/53689/2016/PiM/V-16480, ve kterém odbor životního prostředí uvedl, že ke stavbě nemá z ostatních hledisek připomínek. V odvolacím řízení si žalovaný vyžádal upřesnění tohoto stanoviska. V upřesnění zaslaném dne 17. 7. 2017, sp. zn. MM/OŽP/OP/52080/2017/PerM, odbor životního prostředí uvedl, že předchozí stanovisko „*je třeba vykládat tak, že záměrem nejsou dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny v gesci zdejšího odboru*“. Podle žalobce je takovéto „upřesňování“ stanoviska mezi žalovaným a odborem životního prostředí zavedeným postupem, který vede k tomu, že dotčení zájmů ochrany přírody a krajiny je posuzováno až v případném odvolacím řízení v důsledku aktivity spolků, což žalobce dokládal listinami týkajícími se jiného řízení. Takovýto postup považuje žalobce za nepřípustný, neboť správní orgán je povinen zkoumat možné dotčení zájmů ochrany přírody a krajiny vždy, nikoli nahlížet do Nálezové databáze ochrany přírody, provozované Agenturou ochrany přírody a krajiny (dále jen „Nálezová databáze“), a provést místní šetření ke zjištění přítomnosti dřevin teprve ve chvíli, kdy je podáno odvolání. Podle žalobce je navíc nemožné s jistotou konstatovat, že stavebním řízením nebudou dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny.
3. V dané věci je dotčení zájmů ochrany přírody a krajiny podle žalobce zřejmé, neboť v Nálezové databázi bylo na dotčené řadě nemovitostí evidováno hnízdění šesti rorýsů obecných. Žalobce osvětlil původ dat zaznamenávaných do Nálezové databáze, která z popsanych důvodů neposkytuje úplný přehled výskytu zvláště chráněných druhů ani neprokazuje jejich stav. Existence nálezových dat však podle žalobce je závažným podnětem pro správní orgán, na základě kterého musí trvat na doložení biologického hodnocení lokality. Nelze ji ovšem považovat ani za zdroj informací o výskytu zvláště chráněných druhů na konkrétních pozemcích. Zde však vzhledem k tomu, že o 100 metrů dále je v záznamu ID „X“ evidováno hnízdění dalších osmi rorýsů, žalobce došel k závěru, že předmětná lokalita je hnízdištěm celé kolonie rorýsů a že vzhledem k dlouhodobě poškozené střeše domu č. p. „X“ je jisté, že rorýsi hnízdili i přímo zde. Rorýs je druh, pro který je pravidelné hnízdění zásadní, a k rekonstrukcím domů s výskytem rorýsů je proto Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

třeba přistupovat velmi opatrně. Jejich hnízda jsou samostatně chráněna podle § 5a odst. 1 písm. b) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody“).

4. Žalobce proto považoval za nepochopitelné zejména upřesnění vyjádření odboru životního prostředí ze dne 17. 7. 2017, sp. zn. MM/OŽP/OP/52080/2017/PerM, ve kterém je uvedeno, že „*zdejší odbor životního prostředí neshledal, na základě dostupných podkladů (např. ÚAP, portál ochrany přírody při AOPK ČR, specializované weby - např. www.ceson.cz, www.rorysi.cz atd.) a vlastního ověření místa stavby, ani dotčení zájmů ochrany přírody v gesci jiných orgánů ochrany přírody*“. Žalobce namítal, že databáze na webu www.rorysi.cz je neúplná a pro potřeby orgánu ochrany přírody nepoužitelná. Domníval se též, že zpracovatel nemohl provést „*vlastní ověření místa stavby*“, neboť možnost hnízdění v poškozené střeše je zřejmá na první pohled. Podle žalobce tak v předmětném řízení prokazatelně byly dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny.

Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný nesouhlasil s tvrzením žalobce o tom, že v předmětném stavebním řízení mohly být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny, a že tudíž měl být žalobce dle § 70 odst. 2 a 3 zákona o ochraně přírody o tomto řízení informován a po přihlášení do řízení s ním mělo být jednáno jako s účastníkem. Podle žalovaného v předmětném řízení na základě ostatních podkladů ve spise či vyjádření a podkladů od účastníků řízení nevznikla pochybnost o nedotčení zájmů ochrany přírody a krajiny. V takovém případě byly k závěru o nedotčení zájmů ochrany přírody zcela dostačující vyjádření, která v obou instancích podal odbor životního prostředí. Odbor životního prostředí je v souladu s výkladovou praxí povinen upozornit stavební úřad, pokud zjistí dotčení zájmu ochrany přírody v působnosti jiného orgánu ochrany přírody. V tomto případě odbor životního prostředí dokonce nad rámec této praxe stavebnímu úřadu sdělil, že zájem ochrany přírody a krajiny v působnosti jiného orgánu ochrany přírody dotčen nebyl. Takovýto postup je zcela v souladu s § 50 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Žalovaný rovněž odmítl zavedení praxe popsané žalobcem s tím, že v daném případě šlo o odlišný případ než v této věci.
6. Žalovaný zdůraznil znalost místních poměrů pracovníků odboru životního prostředí při posuzování záměru, což je v tomto případě ještě umocněno umístěním objektu v lokalitě v centru města, kde se pracovníci odboru životního prostředí běžně pohybují. Data čerpaná z databází věnovaných přírodním jevům (zmíněná Nálezová databáze, www.rorysi.cz apod.) označil za nepominutelný podklad pro jejich vlastní skutková zjištění. Úsudek o absenci výskytu druhů v řešeném případě vyplývá ze spojení uvedeného a odborných znalostí pracovníků.
7. Dále uvedl, že žalobce byl v odvolacím řízení pasivní, neuvedl žádná skutková tvrzení ani nenavrhoval provedení důkazů a do spisové složky nahlédl až po vydání napadeného rozhodnutí, ačkoli tuto možnost měl již v průběhu odvolacího řízení. Tvrzení o údajném výskytu rorýse obecného uvedl až v žalobě. Důkazem o hnízdění rorýse podle něj byla poškozená střeška předmětné stavby. S takovými až v žalobě předloženými skutkovými tvrzeními se žalovaný nemohl vypořádat v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Přestože toto odůvodnění žalovaný považoval za dostatečné a přiměřené obsahu žalobcova podání,

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

yní ještě uvedl, že dle Nálezové databáze byl výskyt rorýsů zachycen v prostoru spodní části „X“ a „X“, kde byly zaznamenány přelety i hnízdění. Výše v ulici, kde se nachází i objekt č. p. „X“, nebyl výskyt podchycen, přičemž objekty zde stojící jsou z hlediska zahánění rorýsů problematické, když jde o domy „utopené“ pod terénem, resp. parkem a zastíněné a převýšené korunami stromů ze sousedícího parku. Rorýs přitom preferuje vyšší nebo vyvýšené a dobře přístupné objekty, roli hraje i preference určitých světových stran. O každé střeše nelze podle žalovaného tvrdit, že její špatný stav je důkazem existence hnízdění rorýse obecného.

Replika žalobce

8. Na vyjádření žalovaného reagoval žalobce replikou, ve které k žalovaným vyzdvihované místní znalosti uvedl, že ta jistě mohla být vodítkem při zvažování nutnosti zpracovat ornitologický průzkum, neboť v ulici „X“ bylo možné přítomnost kolonie rorýsů identifikovat pohledem a díky jejich charakteristickým zvukovým projevům taktéž poslechem i při běžném procházení touto ulicí. Pro vyloučení přítomnosti hnízd na jakémkoliv objektu však bylo nutno provést průzkum, neboť orgán ochrany přírody může být ze své činnosti stěží seznámen s detailním stavem každé střechy. Použití databáze na webu www.rorysi.cz považuje žalobce za zásadní metodické pochybení, neboť v Ústí nad Labem podle autora tohoto webu mapování neproběhlo a databáze je v podstatě prázdná. Jde-li o údaje z Nálezové databáze, žalobci není znám jediný případ, kdy by odbor životního prostředí upozornil při zateplování či rekonstrukci střechy na údaj v této databázi, a to ani v případech nálezů v bezprostřední blízkosti prací jako je tomu v tomto případě.
9. Žalovaným uvedené a právě rozebrané zdroje, na jejich základě si utvořil úsudek o absenci výskytu rorýse, navíc podle žalobce znevěrohodňují tvrzení orgánu ochrany přírody o tom, že provedl „*vlastní ověření místa stavby*“. K vyloučení možnosti hnízdění nestačí prostá vizuální kontrola, která by poškození střechy nezjistila. Pouhá obhlídka nemovitosti se opakovaně ukazuje jako nedostatečná.
10. Žalobce v podaném odvolání uvedl, že se odvolával „naslepo“. Při podávání odvolání měl k dispozici pouze spisovou značku a nebyl mu ani v obecné rovině znám předmět řízení. Žalovaný mu v rozporu s § 37 odst. 3 správního řádu nepomohl odstranit vady jeho odvolání, ani mu k jejich odstranění neposkytl přiměřenou lhůtu. Až z vyrozumění o podkladech rozhodnutí doručeného dne 21. 7. 2017 se žalobce dozvěděl, že předmětem řízení jsou „*Stavební úpravy bytového domu v ul. „X“*“. Obratem začal usilovat o získání nálezových dat a následně za tímto účelem uzavřel ad hoc licenční smlouvu, data mu však byla doručena až po doručení napadeného rozhodnutí. Z vyjádření žalovaného k žalobě však podle žalobce plyne, že i kdyby se mu podařilo opatřit nálezová data ještě v průběhu odvolacího řízení, na závěru vydaného rozhodnutí by to nic nezměnilo.
11. Žalobce dále reagoval na vyjádření žalovaného ohledně výskytu rorýse v oblasti a důvodům, proč objekt č. p. „X“ pro ně není vhodným hnízdištěm. V ulici „X“ bylo podle žalobce zaznamenáno hnízdění čtyř párů, v ulici „X“ tři párů rorýsů, oba záznamy jsou od předmětné nemovitosti vzdáleny do 100 metrů. Lze tak dojít k závěru, že lokalita je pro rorýse obecného atraktivní a nachází se zde celá kolonie. Z tohoto důvodu bylo nezbytné v souladu se zásadami prevence, předběžné opatrnosti a materiální pravdy zpracovat

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

ornitologický průzkum. Žalobce dále nesouhlasil s tím, že rorýs preferuje snadno přístupná hnízdiště. Naopak souhlasil s tvrzením, že rorýsi preferují určité světové strany, konkrétně sever a východ, které eliminují riziko přehřívání hnízd. Neplatí to však absolutně, sám žalovaný uvedl, že v ulici „X“ hnízdí rorýsi na západní straně fasády. Též žalovaný uvedl, že předmětná nemovitost je zastíněna přilehlým parkem; zde tudíž přehřívání hnízd nehrozí. Nemovitost zastíněná korunami stromů je pro rorýse atraktivní díky obtížnějšímu přístupu některých dravých ptáků a výskytu hmyzu.

Ústní jednání soudu

12. Při jednání soudu konaném dne 23. 6. 2020 právní zástupce žalobce trval na tom, že žaloba byla podána důvodně a že mohly být dotčeny zájmy ochrany přírody. Zdůraznil, že podle odborné literatury předmětná rekonstruovaná střecha odpovídala biotopu pro hnízdění rorýsů.
13. Pověřená pracovnice žalovaného při tomtéž jednání odkázala na písemné vyjádření k žalobě s tím, že nadále navrhovala zamítnutí žaloby, neboť otázka dotčení zájmů ochrany přírody byla v daném řízení řešena fakticky, nikoli pouze formálně. Za zásadní považovalo to, že v Nálezové databázi jsou uvedena přesná místa hnízdění rorýsů, mezi kterými není dotčená budova. Lokalita je pod drobnohledem nejen pracovníků odboru životního prostředí, ale i autorů záznamů Nálezové databáze.
14. Soud v souladu s § 52 s. ř. s. z vlastní iniciativy provedl dokazování náhledem do webové aplikace www.mapy.cz a dvěma záznamy z Nálezové databáze, které nebyly součástí spisové dokumentace. Ze záznamu ID „X“ zjistil, že v Nálezové databázi bylo ke dni 25. 5. 2011 zaznamenáno hnízdění tří párů rorýsů obecných v otvorech z boku domu č. p. „X“ v ulici „X“ v „X“. Ze záznamu ID „X“ zjistil, že v Nálezové databázi bylo ke dni 17. 6. 2011 zaznamenáno hnízdění čtyř párů rorýsů obecných, kteří zalétávali do podstřeší spárou pod střechou v oblasti štítu domu č. p. „X“ v ulici „X“ v „X“. Z náhledu do webové aplikace www.mapy.cz ze dne 17. 6. 2020 soud zjistil, že uvedená místa se nachází od budovy č. p. „X“ v ulici „X“ v „X“ v obou případech méně než 110 metrů vzdušnou čarou.

Posouzení věci soudem

15. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

16. Tvrzenou vadou odvolacího řízení zmíněnou žalobcem v replice, podle které mu žalovaný nepomohl odstranit vady jeho odvolání ani k jejich odstranění neposkytl přiměřenou lhůtu, se soud z důvodu jejího uplatnění po uplynutí lhůty k podání žaloby zabývat nemohl. Žalobní body musí být podle § 71 odst. 2 s. ř. s. vymezeny ve lhůtě pro podání žaloby. Soud proto nepřihlédne k žalobním bodům uplatněným opožděně, ledaže by se námitky týkaly skutečností, k nimž je soud povinen přihlížet z úřední povinnosti (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 12. 2004, č. j. 1 Afs 25/2004-69, publ. pod č. 335/2004 Sb. NSS, www.nssoud.cz).
17. V projednávané věci nebylo sporu o tom, že žalobce je občanským sdružením (spolkem) ve smyslu § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody. Sporné je naopak to, zda řízení, ve kterém stavební úřad vydal rozhodnutí ze dne 12. 9. 2016, č. j. MM/SO/S/65594/2016/Eva, bylo správním řízením, při němž mohly být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné podle zákona o ochraně přírody. Od posouzení této právní otázky se pak odvíjí to, zda žalobce měl být účastníkem předmětného řízení, či nikoli, a zda tedy bylo napadené rozhodnutí o zamítnutí jeho odvolání jako nepřipustného vydáno v souladu se zákonem, či nikoli.
18. V § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody je mimo jiné uvedeno, že občanské sdružení nebo jeho organizační jednotka, jehož hlavním posláním podle stanov je ochrana přírody a krajiny, je oprávněno, pokud má právní subjektivitu, požadovat u příslušných orgánů státní správy, aby bylo předem informováno o všech zamýšlených zásazích a zahajovaných správních řízeních, při nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné podle tohoto zákona, s výjimkou řízení navazujících na posuzování vlivů na životní prostředí podle § 3 písm. g) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. V odst. 3 citovaného ustanovení ve znění zákona účinném do 31. 12. 2017 je pak mimo jiné uvedeno, že občanské sdružení je oprávněno za podmínek a v případech podle odstavce 2 účastnit se správního řízení, pokud oznámí svou účast písemně do osmi dnů ode dne, kdy mu bylo příslušným správním orgánem zahájení řízení oznámeno; v tomto případě má postavení účastníka řízení.
19. Ze spisové dokumentace soud zjistil, že stavební úřad nepovažoval žalobce za účastníka společného územního a stavebního řízení, ve kterém vydal rozhodnutí ze dne 12. 9. 2016, č. j. MM/SO/S/65594/2016/Eva, kterým bylo rozhodnuto o umístění stavby „*Stavební úpravy bytového domu v ul. „X“*“ na pozemcích p. č. „X“, p. č. „X“ v k. ú. „X“, vydáno stavební povolení na tuto stavbu a stanoveny podmínky pro umístění a provedení stavby. Zahájení společného územního a stavebního řízení nebylo žalobci oznámeno navzdory tomu, že měl u Magistrátu města Ústí nad Labem podanou žádost o informování dle § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody. Žalobce podal dne 31. 5. 2017 podání, které bylo označeno jako odvolání a zároveň oznámení o účasti v řízení. Odvolání žalobce odůvodnil tím, že mu nebylo umožněno uplatnit práva účastníka řízení, ačkoli měl u Magistrátu města Ústí nad Labem podanou žádost o informování podle § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody. Věc žalobce v podání identifikoval pouze údajem „57599/2016“, což je číslo spisu, jehož součástí je uvedené rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 12. 9. 2016. Ze spisové dokumentace soud zjistil, že jiné rozhodnutí v rámci tohoto spisu nebylo vydáno.
20. Žalovaný si následně u odboru životního prostředí vyžádal upřesnění jeho vyjádření tak, jak popsal žalovaný ve svém vyjádření k žalobě. Odbor životního prostředí ve vyjádření ze Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

dne 17. 7. 2017 pro úplnost uvedl, že „*neshledal, na základě dostupných podkladů (např. ÚAP, portál ochrany přírody při AOPK ČR, specializované weby - např. www.ceson.cz, www.rorysi.cz atd.) a vlastního ověření místa stavby, ani dotčení zájmů ochrany přírody v gesci jiných orgánů ochrany přírody*“. Dne 21. 7. 2017 žalovaný vyrozuměl žalobce o shromáždění podkladů rozhodnutí s tím, že má možnost se s nimi seznámit ve lhůtě 7 dnů. Dne 31. 7. 2017 žalovaný vydal napadené rozhodnutí. Z jeho obsahu vyplývá, že žalovaný došel k závěru, že v předmětném společném územním a stavebním řízení nemohly být přímo ani nepřímo dotčeny zájmy ochrany přírody, jejichž hájení je podle stanov hlavním posláním spolku. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že má-li být ve společném územním a stavebním řízení posouzen záměr dle § 90 a 111 stavebního zákona, je nezbytné mít doloženy potřebné podklady pro rozhodnutí, kterými jsou i podklady týkající se péče o životní prostředí. Dotčeným orgánem státní správy byl odbor životního prostředí, který se dne 20. 7. 2016 k záměru vyjádřil z hlediska ochrany ovzduší a odpadového hospodářství. Ve vyjádření dále uvedl, že z ostatních hledisek chráněných zákonem, v kompetenci zdejšího odboru, nemá k akci „*Rekonstrukce domu v ul. „X“*“ připomínek. Po žádosti žalovaného o jednoznačné vyjasnění svého vyjádření odbor životního prostředí ve vyjádření ze dne 17. 7. 2017, sp. zn. MM/OŽP/OP/52080/2017/PerM, uvedl, že jejich vyjádření ze dne 20. 7. 2016 je třeba vykládat tak, že záměrem nejsou dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny. Plánovanými stavebními úpravami mj. dojde k nadezdění pozednicových oken a výměně střešní krytiny. Žalovaný při svém závěru o tom, že předmětnou stavbou nemohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny dle zákona o ochraně přírody vyšel z podkladů žádosti, zejména projektové dokumentace, a vyjádření odboru životního prostředí. Dodal, že žalobce se sice domáhal účasti v řízení, ale v odvolání neuvedl žádné námitky a tvrzení o tom, že je opomenutým účastníkem, nijak nedoložil. Nevyužil ani možnosti seznámit se se spisovou složkou a případně se vyjádřit k podkladům rozhodnutí. Z úředního záznamu soud zjistil, že zástupce žalobce do spisu nahlédl a kopie listin včetně napadeného si fotoaparátem pořídil dne 11. 8. 2017, tedy až po vydání napadeného rozhodnutí.

21. Na tomto místě soud považuje za vhodné zdůraznit, že účast občanských sdružení dle § 70 zákona o ochraně přírody ve znění zákona účinném do 31. 12. 2017 se vztahuje na řízení, při nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné podle tohoto zákona. K vzniku práva účastenství těchto občanských sdružení tedy postačuje **pouhá pravděpodobnost** zasažení předmětných chráněných zájmů. K tomu, aby vznikl nárok těchto občanských sdružení na účastenství ve správním řízení, tedy nemusí být prokázáno, že k zásahu do zájmů chráněných zákonem o ochraně přírody skutečně dojde. Podle rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 8. 2014, č. j. 1 As 176/2012-130, publ. pod č. 3159/2015 Sb. NSS, www.nssoud.cz, platí, že občanské sdružení, jehož hlavním posláním podle stanov je ochrana přírody a krajiny, bylo oprávněno účastnit se stavebního řízení vedeného podle § 109 a násl. stavebního zákona za splnění podmínek uvedených v § 70 zákona o ochraně přírody a krajiny.
22. Po přezkoumání skutkového a právního stavu, po prostudování obsahu předloženého správního spisu a provedeném dokazování soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
23. Za nedůvodnou však soud považuje námitku žalobce týkající se údajně zavedené praxe mezi odborem životního prostředí a žalovaným, kdy má docházet k tomu, že ke zkoumání, zda byly v řízení dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny, dochází až Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

v odvolacím řízení v závislosti na tom, zda jsou občanská sdružení schopna řízení zkomplikovat. K tomu soud konstatuje, že předmětem tohoto řízení není hodnocení údajné praxe správních orgánů, ale přezkum závěru žalovaného v napadeném rozhodnutí, podle kterého v řízení nemohly být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné zákonem o ochraně přírody, a tudíž žalobce neměl být o tomto řízení informován. Postup žalovaného, který si za účelem vypořádání námitek žalobce vyžádal konkrétnější vyjádření odboru životního prostředí, soud za vadný nepovažuje.

24. Dále soud předesílá, že ačkoli žalobce podané odvolání neodůvodnil v tom smyslu, že by uvedl, který konkrétní zájem ochrany přírody a krajiny chráněný zákonem o ochraně přírody mohl být ve společném územním a stavebním řízení dotčen, s ohledem na povinnost žalovaného přezkoumat soulad napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, s právními předpisy (§ 89 odst. 2 správního řádu) bylo povinností žalovaného přezkoumat, zda ve společném územním a stavebním řízení byly splněny zákonné předpoklady účastenství žalobce podle § 70 zákona o ochraně přírody. Bylo tedy povinností žalovaného se možností dotčení chráněných zájmů vyplývajících z dostupných podkladů zabývat i bez konkrétní námitky a svůj závěr řádně a přezkoumatelným způsobem odůvodnit.
25. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že dle Nálezové databáze je v prostoru spodní části ulic „X“ a „X“ zachycen výskyt rorýse obecného, přičemž zde byly zaznamenány jejich přelety i hnízdění. Odbor životního prostředí ve svém vyjádření ze dne 17. 7. 2017, ze kterého žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel, uvedl, že Nálezová databáze byla jedním ze zdrojů, který použil při tvorbě svého vyjádření. Zmíněný výskyt rorýsů dle databáze však ve svém vyjádření nezmínil, a ani tedy neodůvodnil, proč tento záznam např. již není aktuální, případně pro posouzení dotčení chráněných zájmů ve vztahu ke stavebním úpravám bytového domu v ul. „X“ relevantní. To neučinil ani žalovaný v napadeném rozhodnutí.
26. Soud po provedeném dokazování dospěl k závěru, že žalovaný dostatečně nezjistil skutkový stav věci ohledně možného dotčení chráněných zájmů ve společném územním a stavebním řízení, když řádně neprověřil podnět vyplývající z dostupných pokladů (záznamů v Nálezové databázi). Nehraje přitom roli, zda tyto podklady nezohlednil v důsledku vlastního pochybení, nebo proto, že se spolehl na vyjádření jiného subjektu. V druhém případě totiž žalovaný nese důsledky toho, že se bez jakéhokoli přezkoumatelného bližšího hodnocení či zkoumání rozhodl vycházet z vyjádření jiného správního orgánu, tedy převzít závěr, který si na základě myšlenkových pochodů a dostupných podkladů, svých odborných i místních znalostí či zkušeností utvořil jiný subjekt.
27. Záznamy v Nálezové databázi v místech blízkých budově č. p. „X“ v ulici „X“ (v jednom případě dokonce v téže ulici) byly podnětem pro další zkoumání možného dotčení zájmů chráněných zákonem o ochraně přírody a krajiny, v tomto případě konkrétně rorýsů obecných, kteří jsou zvláště chráněnými živočichy. Žalovaný měl s ohledem na existenci těchto záznamů přistoupit k prověřování a zjistit či vyloučit možnost dotčení tohoto chráněného zájmu ve společném územním a stavebním řízení provedeným dokazováním (např. formou místního šetření či vyžádáním konkrétního stanoviska příslušných orgánů) a

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

o otázce žalobcova účastenství, potažmo odvolání rozhodnout až v návaznosti na výsledek tohoto postupu.

28. Soud v souladu s § 52 s. ř. s. zamítl návrh na provedení důkazů, kterými měly být žádost o informování o zahajovaných správních řízeních žalobce ze dne 26. 11. 2015 a dodejka datové zprávy s touto žádostí, vyjádření odboru životního prostředí ze dne 6. 6. 2016, č. j. MM/OŽP/VHO/44058/2016/REK/V-16353, listina s vrácením nesprávně předloženého odvolání zpět prvoinstančnímu stavebnímu úřadu ze dne 22. 3. 2017, č. j. 71/UPS/2017/3, studie Hlaváčová P.: Habitatové preference a hnízdní hustota rorýse obecného (*apus apus*) v aglomeraci Havlíčkův Brod. 2012. Sylvia 48, str. 102-108, výslech Mgr. L. V., stavební povolení ze dne 16. 8. 2017, č. j. MM/SO/S/57536/2017/TE, webová stránka aplikace rorýsi.cz, ohledání místa, znalecký posudek z oboru přírody a krajiny a snímek z orto foto mapy, a to pro jejich nadbytečnost. Navrženými důkazy měly být prokázány skutečnosti, které nejsou sporné (podání žádosti žalobce ze dne 26. 11. 2015 s dodejkou), či skutečnosti týkající se řízení v jiných, nesouvisejících věcech (stavební povolení, vyjádření z 6. 6. 2016, listina ze dne 22. 3. 2017 – viz 23. odstavec odůvodnění tohoto rozsudku). Ostatní důkazy pak měly sloužit k jednoznačnému prokázání či vyvrácení dotčení rorýsů obecných stavebními úpravami bytového domu v ul. „X“ č. p. „X“. To však nebylo předmětem řízení, ve kterém bylo třeba zjistit skutkový stav ohledně (pouze) **možného** dotčení chráněných zájmů ve společném územním a stavebním řízení za účelem posouzení otázky účastenství žalobce.
29. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě vysvětlil, proč je podle něj budova v ulici „X“ č. p. „X“ v „X“ pro hnízdění rorýsů nevhodná. K tomu je soud nucen konstatovat, že s ohledem na výše provedený výklad měl žalovaný tuto argumentaci uvést v napadeném rozhodnutí. Vyjádření žalovaného není z povahy věci způsobilé nahradit odůvodnění žalobou napadeného správního rozhodnutí. Nedostatky správního rozhodnutí totiž nelze zhojit ani ve vyjádření k žalobě, ani ve vyjádření ke kasační stížnosti (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008-71, publ. pod č. 3077/2008 Sb. NSS, nebo usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, publ. pod č. 1566/2008 Sb. NSS, www.nssoud.cz). Je tomu tak proto, že zákonnost rozhodnutí správního orgánu lze poměřovat toliko přes jeho odůvodnění a nikoliv přes vyjádření k žalobě či ke kasační stížnosti.
30. Soud pro úplnost dodává, že nesouhlasí s názorem žalobce, podle kterého je nemožné s jistotou konstatovat, že ve stavebním řízení nebudou dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny. Z této deklarace by totiž podle soudu nejspíše bylo možné dojít k nesprávnému závěru, že ve stavebním řízení žádné zkoumání dotčených zájmů žalovaným ani nebylo třeba a spolek by se stal jeho účastníkem pouze za splnění podmínky, že by včas písemně oznámil svou účast.
31. Z výše uvedeného důvodu napadené rozhodnutí trpí vadou řízení podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Závěr žalovaného o nemožnosti dotčení chráněných zájmů, který je rozhodný z hlediska otázky účastenství žalobce, byl s ohledem na nedostatečně zjištěný skutkový stav věci předčasný. Soud proto napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení dle § 78 odst. 4 s. ř. s. V dalším řízení bude pak žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem, který byl vysloven v tomto zrušujícím rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

32. Žalobce měl v projednávané věci plný úspěch, a proto soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. uložil žalovanému povinnost zaplatit mu do třiceti dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení o žalobě v celkové výši 17 401 Kč. Náhrada se skládá ze zaplaceného soudního poplatku 3 000 Kč, z částky 12 400 Kč za čtyři úkony právní služby po 3 100 Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů [převzetí a příprava zastoupení – § 11 odst. 1 písm. a); podání žaloby – § 11 odst. 1 písm. d); podání repliky – § 11 odst. 1 písm. d)]; účast na jednání před soudem – § 11 odst. 1 písm. g)], z částky 1 200 Kč jako náhrady hotových výdajů advokáta [čtyři režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 1 a 3 advokátního tarifu], z částky 600 Kč za náhradu promeškaného času [šest půlhodin po 100 Kč podle § 14 advokátního tarifu za čas strávený na cestě z Prahy do Ústí nad Labem a zpět] a cestovného ve výši 201 Kč za dvě jízdenky z Prahy do Ústí nad Labem a zpět. Soud žalobci nepřiznal náhradu nákladů řízení za požadovaný úkon spočívající v převzetí a přípravě jeho zastoupení novým advokátem, neboť jej nepovažuje za účelně vynaložený. Popsanou situaci na straně původní zástupkyně žalobce bylo možné s ohledem na dostatečnou lhůtu k přípravě na jednání řešit např. její substitucí. Takto vzniklý náklad z důvodů na straně žalobce podle soudu nelze přenášet na žalovaného.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 23. června 2020

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Mgr. Václav Trajer v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)